

STYRDOKUMENT

DATUM

2012-03-30

Rutin för handläggning av Lex Sarah inom socialtjänsten

Syftet med Lex Sarah-bestämmelserna är att se till att den enskilde får insatser av god kvalitet. Avsikten är att skydda den enskilde från missförhållanden.

Anmälningsskyldighet ska vara till stöd för personal och andra verksamma att göra anmälan utan rädsla för repressalier.

Lex Sarah är inte till för att lösa problem i relationen mellan arbetsgivare och arbetstagare, samarbetsproblem i en arbetsgrupp eller arbetsmiljöproblem. Dessa ska lösas inom arbetsmiljöarbetet.

Socialstyrelsen har utfärdat nya föreskrifter och allmänna råd för en mer enhetlig tillämpning av Lex Sarah. De nya föreskrifterna och allmänna råden gäller både inom hela socialtjänsten och omsorgen om funktionshindrade samt inom Statens institutionsstyrelse. Syftet med Lex Sarah är att komma till rätta med missförhållanden och risk för missförhållande

Rapport av missförhållanden i omsorger om äldre och funktionshindrade enligt 14 kap. 7 § SoL och inom stöd och service till funktionshindrade enligt 24f § LSS.

Tillämpningen av Lex Sarah avser anställd, uppdragstagare, praktikant, deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Respektive områdeschef är skyldig att vid nyanställning ge muntlig och skriftlig information och därefter ges årligen muntlig information om anmälningsplikten.

Vad ska rapporteras?

Missförhållanden som ska rapporteras är utförda handlingar och handlingar som av någon försummelse eller annat skäl underlåtit att utföra och som inneburit ett hot mot eller medfört konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet, fysisk eller psykisk hälsa. Även en händelse som inneburit en risk för ett påtagligt missförhållande

Allvarliga missförhållanden är

▲ Övergrepp och brister i omsorgen som utgör ett hot mot en enskilds liv och hälsa.

Ett bemötande av äldre och funktionshindrade som klart avviker från grundläggande krav på respekt för självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet.

Dokumenttyp Instruktion	Dokumentnamn Lex Sarah rutiner för socialtjänsten	Fastställd/upprättad 2012-11-05, KS § 206	Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Giltighetstid 2015-12-31
Dokumentansvarig MAS	Version 1	Senast reviderad	Dokumentinformation Dnr 165/12-709	Detta dokument gäller för Anställda

Övergrepp kan vara

- ▲ Fysiska (t.ex. slag, nypningar och fasthållning).
- ▲ Psykiska (t.ex. hot, kränkningar, trakasserier, inlåsning och tvång).
- ▲ Ekonomiska (t.ex. stöld av pengar eller ägodelar, utpressning och förskingring).
- ▲ Sexuella övergrepp.

Brister i omsorgen kan vara

- ▲ Bristande personlig hygien.
- ▲ Bristande mathållning.
- ▲ Bristande tand och munhygien.
- ▲ Brister i tillsyn och omsorg.

Att diskutera i arbetslaget

Som personal ställs du inför svåra situationer. Eget ställningstagande allt utifrån små till mer omfattande och svårhanterliga frågor måste göras. Genom att tillsammans i personalgruppen diskutera svåra frågor växer ett gemensamt förhållningssätt fram. Att prata med varandra har stor betydelse för förhållningssätt och hur mötet med individen/anhöriga blir.

Vad menas med

- ▲ Ett respektfullt bemötande och förhållningssätt?
- ▲ Hur ska en individ bemötas med värdighet och integritet?
- ▲ Individens självbestämmanderätt. Ska individen alltid bestämma, även om det skadar honom/henne själv eller anhöriga ?
Eftersom vård- och omsorgsarbetet och vår omvärld förändras blir etikfrågorna allt viktigare. Olikheter är viktiga att respektera.
Det är viktigt att som personal ha ett professionellt förhållningssätt till individen.

Att vara:

- ▲ sann
- ▲ realistisk
- ▲ hålla sig till överenskommelser
- ▲ tålmodig.

Anhöriga har rätt att bemötas med hänsyn och respekt. De har när det är lämpligt rätt att få information och delta på träffar och i samråd.

Anmälan vid misstanke

Anmälan ska göras när det finns en grundad anledning att anta att det föreligger allvarliga missförhållanden. Anmälan ska dokumenteras. Utredning ska inledas samma dag som anmälan inkommer. Nödvändiga åtgärder vidtas samma dag för att förhindra att missförhållanden utgör hot mot den enskildes liv, hälsa och säkerhet.

Om allvarliga missförhållanden som anmälts inte åtgärdats inom en vecka från dagen för anmälan ska, när det gäller kommunal verksamhet, kommunstyrelsen underrätta Socialstyrelsen om detta.

Lagstöd

[Anmälningsskyldighet enligt Lex Sarah](#) (SOF 2011:5)

[Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade \(LSS\)](#)

[Socialtjänstlagen \(SoL\)](#)

Bilagor till anmälan och handläggning

1. .Rapport o missförhållanden och risk för missförhållande
2. .Enhetschefs första bedömning
3. .Utredning
4. .Löpande dokumentation
5. .Undertecknande personal
6. .Sammanställning
7. .Flödesschema

Blankett

[Anmälan - Lex Sarah](#) (Socialstyrelsens blankett)